

under Behandling i de foregaaende Sessjoner, havde jeg ventet, at dette Udkast ikke var blevet os forelagt i denne Sessjon. Da det nu imidlertid er færdigt, har jeg, efter at have gjen-nemseet Motiverne, altsor stor Tillid til den høitærede Finantsminister til, at jeg et Dieblit skulde tvivle paa, at det jo var nødvendigt, at dette færdigt, og jeg har ikke havt ifinde at ville stemme imod Lovudkastets Fremme. Det høitærede Thing vil ogsaa let skjønne, at det Uen-dringsforslag, jeg har tilladt mig her at forelægge, ikke gaaer ud paa, paa nogen indgribende Maade at røkke de nuværende Forhold; det er blot, om jeg saa maa kalde det, en Begyndelse til at ordne disse Forhold; thi Alle ville vistnok være enige om, at det vilde være heldigt og gavnligt for Staten, om de saa snart som muligt fik en anden Ordning. Jeg har tilladt mig, at nævne Sparekassemidlerne, foranlediget dertil ved den Diskussion, som fandt Sted under Sagens 1ste Behandling, og fordi det tillige forekom mig, at den høitagtede Finantsminister i det Foredrag, han holdt under samme Behandling af Sagen, netop med Hensyn til disse Midler ikke tog saa meget Hensyn til de finantsielle Forhold, som han var bange for at skade Sparekasserne, at han altsaa tog mere Hensyn til Sparekassernes Lary, end han ansaa det nødvendigt for Finantserne at beholde disse Indskud. Han udtalte tillige, at han især frygtede for, at Sparekasserne derved kunde blive nødt til at sætte en Deel af deres Formue i Creditforeningernes Obligationer. Jeg kan ikke nægte, at, da den høitærede Finantsminister udtalte dette, som om det kunde være til stor Skade for Kasserne at eie nogen af disse Obligationer, frapperede det mig, da han saa godt som samtidigt udtalte, at han havde megen Interesse for disse Foreninger og selv havde virket til, at de kunde gjøre en heldig Fremgang. Dette tvivler jeg nu paa ingen Maade om, at den ærede Finantsminister har gjort, og jeg kan ogsaa henvise Thinget til, at han i en tidligere Tid med megen Imødekommen har søgt at fremme Lov-en af 20de Juni 1850, som jo udtrykkelig tillader Bestyrerne af Umyndiges og offentlige Midler, at de maae sætte deres Penge i Creditforeningernes Obligationer. Dog er mit

Uen-dringsforslag ikke stillet af Hensyn til disse Foreninger; thi jeg frygter aldeles ikke for, at deres Obligationer jo nok ville blive anerkjendte; man maa nemlig tage Hensyn til, at de endnu ere unge Institutioner, neppe eet Aar gamle; man seer jo ogsaa, hvorledes det gaaer med Sparekasserne, naar de begynde, at der nemlig kun færdigt saa Indskud i de første Aaringer, og jeg sender saaledes Sparekasser, der nu have ligesaa mange hundrede Tusender i deres Kasser, som de i de første 2—3 Aar af deres Virksomhed havde Tusender. Det er kun derved, at slige Institutioner have været længe, at deres Credit høves paa samme Maade som den private Mands; det er jo kun det, at de i længere Tid prompte og med Noisagtighed opfylde deres Forpligtelser, der skal give dem Credit; men det kan jo kun erfares efter en længere Tids Forløb. Jeg har derfor, som jeg har tilladt mig at yttre, ved at stille mit Uen-dringsforslag ikke saameget taget Hensyn til, at Creditforeningerne skulde blive favoriserede derved, at Pengene ikke kom ind i Statskassen; men mit Hovedmotiv dertil er, at jeg ønsker, at alle Sparekasserne saameget som muligt maae komme til at virke i en dobbelt Retning, ikke alene saaledes, at de modtage Penge, men at de ogsaa træde til som Laanekasser som et Slags smaa Banker og udlane Penge. Derved ville de virke i en dobbelt Retning og virke til Held for de Egne, hvor de ere etablerede. Den Sparekasse, jeg ved Sagens 1ste Behandling tillod mig at omtale, har virket til meget Gavn ved at udlane til Egnens Beboere og til Egnens Communalbestyrelser. Naar man har følt Trang til en ny Skolebygning, Fattighuus eller desl., som det vilde være for trykkende for Sognet at lade opføre strax, ere Udgifterne blevne fordeelte paa flere Aar, og paa denne Maade ere saadanne Bygninger blevne opførte i et Tidsrum af 4 til 6 Aar til Gavn for Communen og paa en for denne lempelig Maade. Ligeledes har den udlant til Foreninger, der vilde anlægge større Vandløb, som det vilde være for befosteligt for dem strax at lade udføre; den har ogsaa laant Penge ud til Private, baade Haandværkere, Handlende og Agerdyrkere, som vilde opdyrke